

ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ВИРАЖЕННЯ ОБРАЗУ КИЄВА У ЗБІРЦІ ІВАНА ІРЛЯВСЬКОГО «БРОСТІ»

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 2 (36) 2016

УДК 821. 161. 2-1. 09 «Ірлявський»

Шимоняк К. Особливості художнього вираження образу Києва у збірці Івана Ірлявського «Брості»; 11 стор.; бібліографічних джерел – 18, мова – українська.

Анотація. У статті автор з'ясовує специфіку художнього вираження образу Києва у збірці Івана Ірлявського «Брості» крізь призму світогляду закарпатського поета.

Події Другої світової війни (особливо в період діяльності І. Ірлявського в Києві) та творче оточення впливають на становлення особистості молодого поета, який готовий віддати власне життя заради Батьківщини. Центральною точкою українського макрокосму у свідомості ліричного героя збірки постає Київ як місто перетину всіх шляхів.

Проаналізовані твори виявляють інтертекстуальні зв'язки у змалюванні образу столиці І. Ірлявським та іншими «пражанами», що дає можливість говорити про цей хронотоп як один із центральних у творчості поета.

Ключові слова: лірика, інтертекст, образ, держава, Київ, місто, хронотоп.

Наприкінці літа 1942 року І. Ірлявський як член Культурної Референтури ОУН прибуває до столиці з метою відновлення літературно-мистецького життя міста. Це, фактично, друга спроба (першою було створення Карпатської України 1939 року) відновлення національного духу української нації, що в перспективі могла трансформуватись в ідею боротьби заради Батьківщини. Осмислена в поетичних текстах І. Ірлявського, візія України на чолі зі свідомою своєю покликання нацією, отримувала тепер можливість реалізації в дійсності. Про цю діяльність І. Ірлявського згадує О. Лашенко: «Найрізноманітніші завдання щоденно лягали на слабкі плечі цього закарпатського юнака, та він ніс свої обов'язки через будні такого трагічного, але тоді знову stolичного Києва зі самозреченням і розважною мудрістю. Більше того, знайшов у собі вдосталь внутрішньої сили, щоб зосередитись у вільні хвилини – за таких тоді довгих вечорів (наказом окупаційної влади з вчасних вечірніх годин населення міста було конфісковане по домах!), на власній творчості. Ніби передчуваючи, на яку дорогу доля його незабаром покличе» [7, с. 47]. І. Ірлявський разом з іншими представниками похідної групи працював на повну силу, відчуваючи обов'язок, покладений на нього долею. Саме Київ постав для поета духовно вагомим центром української держави.

Столиця України була точкою перетину всіх шляхів, містом, що кликало «пражан», модернізуючись у «філософему урбаністичного хронотопу» [5, с. 3]. Київ став тією відцентрованою силою, що закріплювала статус українського суверенітету по всій території держави. Це зумовлювало ціннісно-культурологічний та раціонально-цивілізаційний вимір цього хронотопу в художньому тексті «пражан».

О. Домбровський, розглядаючи інноваційну сутність урбаністичного хронотопу через парадигму локально-антропоморфного мікрмасштабу,

визначає його як «спосіб пов'язування часових та просторових координат, кінцевим результатом чого виступає метанаратив, в якому поєднується минуле, теперішнє і майбутнє в їх надособистісній, надлокальній і надтемпоральній перспективі» [2, с. 33].

Образ Києва, що представлений у текстовому полі «пражан», таким чином, виступає ще й ідентифікатором цілісного сприйняття часопросторового історіософського образу всієї України. Приміром, Ю. Липа характеризує Київ як місто протиріч, яке поєднує в собі риси антиморальних володарів у анархічній боротьбі за панування і протилежні – риси волелюбних будівничих, що надихались «умінням вмирати» у процесі розбудови духовності. І ці останні найамбітніші постаті надихались певним ідеалом людини, типом таким сильним і виразним, «що вони, живі люди, почували себе тільки функцією, рисою, однією із чинностей тої довершеної людини, а цілий збірний організм Києва, цілу його складну ієрархію вважали за найвідповідніший вигляд тієї людини» [8, с. 267].

Мета статті полягає в осмисленні образу Києва у збірці І. Ірлявського «Брості» у зв'язку з його біографією та інтертекстуальними перетинами віршів молодого автора та лірики поетів «празької школи».

Перебування І. Ірлявського в Києві зміщує акценти просторових координат образу України: якщо в «Голосі Срібної Землі» Батьківщина для суб'єкта починається з Закарпаття, то уже в «Бростях» чітко помітний киевоцентризм як головний визначник особливостей українського хронотопу.

«У Києві Іван Ірлявський усвідомив справжнє значення свого покликання» [12, с. 38]. Свідченням цього є його цикл «Столиця», що надрукований на сторінках часопису «Проблем» у 1940 році, незадовго до того, як молодий літератор уперше потрапив туди. І. Ірлявський, перебуваючи під

впливом інших «пражан», марить Києвом. Велична столиця визріває в уяві автора, тому візуальний образ міста сприймається лише як інтертекст, а емотивна складова відображає погляд загального етнонаціонального образу Києва як центру Української держави.

У першій поезії циклу «Київ», де кожна строфа відведена окремому епізоду, автор будує горизонтальну вісь ходу історії України. Через свою схожість із дифірамбом чи молитвою (кожна наступна строфа вірша починається варіацією рефрену «*Благословен буди...*»), поезія набуває найбільш високого рівня, вершини, апогею думки. Першим адресатом виступає тут «неідентифікований» суб'єкт, який є носієм «*мудрого слова*», котрий «*прорік велику Божу благодать, / краси, величності, борні й любови / в майбутнє вирізьбив печат*» [4, с. 183]. Можемо лише припустити, що автор говорить про когось із князів Київської Русі (Ярослава Мудрого як інтелектуального провідника давньоруського народу, Володимира Великого – одного з центральних персонажів літератури старокіївської доби, який, як хреститель Русі, змінив історичну долю країни), або ж Андрія Первозваного, що пророкував велику роль Києва в історії української нації. Проте автор міг мати на увазі значно глибший сенс «*мудрого слова*», носієм якого був Ісус, що подарував світові Слово як добру новину й віддав своє життя заради майбутнього людства.

Наступна строфа репрезентує нам образ самої древньої столиці, що «*запала на потугу й певність / нащадкам гордим у віках*» [4, с. 183]. Київ як урбаністичний хронотоп пов'язаний тут з безсмертям, що може сприйматись модифікацією безперервної історії. Я. Поліщук уважає, що «кієвоцентризм» пов'язаний з комплексом пам'яті, де Київ існує в різних системах координат як інтертекст, що виступає виразним віддзеркаленням «різних імагологічних візій міста» [14, с. 398]. Про це свідчить і «розташування» цього хронотопу в циклі «Столиця» на центральній позиції вірша як перетину минулого, древнього часу та майбутнього, адже вже в наступній, третій строфі, І. Ірлявський звертається до сучасників: «*Благословенні будьте, безіменні, / ви гордували ворогом повік, / щоб наші міста в днях тяжких, вогненних / лишилися живі!*» [4, с. 183]. Конкретизований одиничний образ Києва у зв'язку з іншим, збірним образом українських міст, що також будуть врятовані від загарбника, увиразнюють постаті «безіменних» борців, кожен з яких відає своє життя, так би мовити, «без імені» задля творення одного всезагального імені – Україна. Завдяки таким номінативним взаємозв'язкам у межах філософських категорій загального й конкретного автор відтворює духовно-ієрархічні взаємини у свідомості українського народу, який у своїй множинності спільно діє в боротьбі за одну єдину державу, що, перш за все, починається зі столиці. «Будучи сак-

ральним центром *свого простору*, він усвідомлювався як джерело сили, яка освячує цей простір» [15, с. 4].

Варто наголосити, що образ Києва як центру України зустрічаємо у творчості багатьох «пражан». Приміром, «Столиця» І. Ірлявського перегукується з написаним раніше циклом «Київ» Є. Маланюка, що входить до збірки «Земна Мадонна». Дві поезії, що становлять цикл старшого поета, відображають дві площини історичного часу – минулого й теперішнього. Образи «Столиці» І. Ірлявського інтертекстуально збігаються з Маланюковими: «*змору монгольського іга*», «*мури Мазени й Растреллі*» [11, с. 239]. Зображення Києва в дихотомічному зрізі типологічно споріднене в поетичних текстах і теоретичних дослідженнях Є. Маланюка. Зокрема в монографії «Нариси з історії нашої культури» автор представляє хронологічну вертикаль функціонування «кіївської культури» та її відцентровий вплив на формування буття нації. Найяскравішим фрагментом існування «Київської Держави» Є. Маланюк називає період Середньовіччя: «тим величезним скарбом, що променював на неозорих обширах Сходу Європи, ще довгі роки урухомлюється історія, ще довгі віки, бо й донині – живиться ним наш рід і збуджує ним свою історіотворчу енергію» [10, с. 39].

У наступній поезії циклу «Київ», так само як у «Столиці» І. Ірлявського, дія переходить у теперішній час. Проте Є. Маланюк змальовує сучасне місто в дещо іншому художньому втіленні – з особливим містицизмом і таємничістю: «*В історичнім провулку пустинно і сковзько. // Сонце січня дзвенить крізь прозорий мороз*» [11, с. 239]. За допомогою майстерного використання метафоричних образів автор лише «натякає», що десь поряд уже триває війна: «*Поховалась залага. Мов вимерло місто. // За чернігівським обрієм – гул од гармат, / І у небі байдужім шрапнельним намистом / Простягаються вибухи матові*» [11, с. 239].

Цікавим є художнє втілення образу української столиці в циклі Ю. Липи «Київські легенди». Перша поезія-легенда «Про шевця Кожум'яку» оповідає про славетного майстра, що «*Шкуру мне, / Реміння тне, / Тяжкую пісню співає*» [9, с. 54]. Кожум'яка виконує свою роботу спокійно та взято за будь-яких обставин («*Увесь Київ у татарській неволі, / Тільки швець-Кожум'яка на Подолі*» [9, с. 54]). Майстра не турбують події та люди поза межами його помешкання, Кожум'яка не помічає навіть тих осіб, що його відвідують («*чесні мужі і жони*», «*блаочестиве попівство*», «*сам Володимир-князь*»), і лише до дітей звертається зі словами, що звучать рефреном на початку та в кінці вірша: «*Ой і славен Київ / Та по всій Україні, та й на цілий світ, / Від віку і донині / І до кінця літ*» [9, с. 54]. Художній світотекст «Київських легенд» Ю. Липи засвідчує міфогенну природу образів циклу, що включає в себе історичне тло козацької та княжої доби.

Н. Яковенко, досліджуючи реалізацію теми Києва в найдавніших пам'ятках Київської Русі, звертає увагу на складник культурної пам'яті, яка дає можливість прочитання закладених в образі міста кодів його ідентичностей. Відповідно до романтичної концепції унікальності нації, «життє-простір українського етносу тут модельовано як певну метафізичну позачасову цілісність», що проявляє себе активно лише в органічному українському просторі, яким виступає Наддніпрянщина і Київ як «контактна зона» національного феномену [18, с. 334].

Цікаво, що поети «празької школи» в зображенні образу Києва послуговуються циклічною формою побудови вірша. Кожен із них використовує в поезіях циклу історичні події минувшини, своєрідно втілюючи сюжет за допомогою художніх засобів, жанрових особливостей літературного тексту, різноманітності тем тощо. Так, приміром, Юрій Клен у циклі «Київ» подає два поетичні тексти з підзаголовками. У першому вірші, «Міський сад», у дусі неоромантичної поетики автор відображає місто, загарбане більшовиками, користуючись при цьому прийомом згадування: «*О млосний, розначливий дух / Розжарених за день акацій! // Колись тут розстрілював Лаціс, / І вили вітри завірх»* [6, с. 88]. Друга поезія багата на натяки історії. Автор конкретизує місцевість підзаголовком «Софійський майдан», тим самим увиразнюючи багатоаспектний характер урбаністичного хронотопу: «*Знов дише в легендах Москва; / А понад Софійським майданом / Так само на північ віддано / Простерта в русі булава»* [6, с. 89].

У циклі І. Ірлявського «Столиця» образ Києва також постає етнонаціональним ядром української дежавності. Підтвердженням цього є наступна поезія циклу, де автор через образну домінанту Києва розкриває постаті борців за Україну в діахронічному зрізі: починаючи від часів Київської Русі й монголо-татарської навали («*Тут розбивались лицарські полки / і гине навали дикі степу»* [4, с. 183]), функціонування Запорізької Січі («*...потім вирости сини палкі / Хмельницького й Мазепи»* [4, с. 183]), до сучасної поетової дійсності: «*Гриміли війни громами в степах, / вирізьблювали нам обличчя хмуре, / кривавився не раз до тебе шлях, / стікали кров'ю муки»* [4, с. 183]. Цікаво, що звернення І. Ірлявського до Києва видозмінюється залежно від категорійного значення вжитого в тексті іменника. Так, на початку вірша поет звертається до Києва, використовуючи загальну назву *місто* у формі середнього роду, що призводить до утворення персоніфікованого чоловічого образу, тому ліричний герой говорить про Київ як про рівного собі побратима: «*О, місто! Наше ти, як і було – / по кості і по крові»* [4, с. 183]. Але вже в останніх строфах при звертанні використана форма жіночого роду *столице*, яка надає цьому самому образу м'якості та жіночності: «*А ти стояла –*

горда і ясна – / з усіх столиць найкраща і велична» [4, с. 184].

Автор наголошує, що Київ – це не просто місто з «*бетону і мурів*», це найперше душа української нації: «*Столиця народу, столиця землі – / корона ясної країни»* [4, с. 184]), – і для її відновлення потрібна праця й кров, а не жаль та сльози.

Образ міста в циклі «Столиця» І. Ірлявського відрізняється від інших урбаністичних образів автора, які знаходимо, приміром, у збірці «Вересень», де міські околиці нагадують ліричному герою, що десь за кам'яними холодними мурами існує його рідне село, близькі для нього люди та спокій душі. Нові реалії впливають на творчість поета, тому новим домом для І. Ірлявського стає Київ як центральне концентричне коло в історично-культурному зрізі Української Держави. Від сина Срібної Землі він приходить до сина України, і приїзд до Києва стає останнім переломним моментом у свідомості молодого митця. Свідченням такої зміни є спогади М. Ситника про різдвяну зустріч з Іваном Ірлявським у Києві 1942 року: «*Була кутя. Святий Вечір напередодні Різдва Христового. У наше вікно вже заглянула вечірня зірка, благословляючи на Святу Вечерю. «...». Раптом хтось постукав “по-панському” у двері. Боже мій, яка радість – це ж мій друг Іван Ірлявський! Коли всупив в мою хату, війнуло теплим холодом київської землі. Ніби на своїх плечах вніс у мою хату кусочок Києва, саме того, де ще гриміли “Литаври” і всіміхалися полум'яні очі новітньої Аглаї, де у потемках жажливої дійсності писалась історія для грядущих поколінь»* [16, с. 383-384].

Останній вірш циклу «Столиця» набуває характеру психологічного окреслення урбаністичного хронотопу. В змалюванні образу Києва поет використовує емотивний стан українського народу, котрий відчуває наближення змін, які не можна сприймати однозначно: «*Ждали довго блакитного серпня / і степи, і столиця Андрія. – // Не серпи, кулемети на стернях. // Революція. Війни»* [4, с. 186].

На відміну від І. Ірлявського, «київські цикли» всіх інших поетів, згаданих вище, були написані роками раніше (Є. Маланюк цикл «Київ» (1931), Ю. Липа «Київські легенди» (1930), Ю. Клен цикл «Київ» (1938)), тому, припускаємо, що художнє поле циклу І. Ірлявського «Столиця» містить інтертекстуальні образи міста, запозичені з віршів цих «пражан». Та попри спільність мотивів, тематики, образності, цикл поета відрізняється композиційною побудовою, художніми засобами, емоційною домінантою, авторськими переосмисленнями. На відміну від Є. Маланюка, Ю. Липи, Ю. Клена, І. Ірлявський розширює межі свого циклу вдвічі, включивши до «Столиці» чотири поетичні тексти. Автор звертається до тих самих історичних періодів, що й згадані автори (часи Русі, монголо-татарської навали, Хмельницького й Мазепи), але у строгому хронологічному порядку. В

зображенні столиці І. Ірлявський послуговується не стільки слуховими та зоровими образами для відтворення візуальної замальовки міста, скільки створює психологічно-настроєву атмосферу тексту.

Цикл «Столиця» І. Ірлявського є одним з найяскравіших зразків образу Києва, у якому на той час жив і працював поет.

У листі до Олега Лашенка Олена Теліга так пише про життя представників культурної референтури ОУН у Києві: «Коли ми йшли вчора ввечері коло засніженого університету «...», я собі яскраво усвідомила, що та мить і для мене, і для Ірлявського, і для... буде пам'ятатися, як символ того "найгіршого" в Києві «...», але за цим снігом і вітрами відчувається вже яскраве сонце і зелена весна» [17, с. 229].

У тому самому номері журналу «Пробоем» за 1940 рік, де був уміщений першодрук частини циклу І. Ірлявського «Столиця» (у часописі цикл надрукований під заголовком «Київ»), знаходимо однойменний цикл А. Гарасевича (у збірці «До вершин» він має назву «Київ»), де автор у сні «*минувшини непримиримої*» споглядає образ золотOVERHOЇ столиці, котра проводить кремезних синів на боротьбу з загарбником: «*На лицарський порив блакитний Київ / благословля Великий Володимир*» [1, с. 24]. За якусь мить А. Гарасевич відкриває панораму теперішнього, де з допомогою персоніфікованих образів природи малює картину війни: «*Пустило сонце кров руду із хмар / і потонуло, впало в безвість млисту*», «*Під ним у муках корчиться Дніпро, / і північ виє хугою холодна*» [1, с. 24]. На основі гострого контрасту в образах «*потвор танків*», тіней Гонти і Залізняка «*з дітьми зарізаними на плечі*» (алюзія до «Гайдамаків» Т. Шевченка) і молодого сонця, що встане «*над вежами Софійського Собору*», поет по-

філософськи осмислює поняття пам'яті та перемоги, заради якої будуть віддані сотні тисяч життів, забуті в часі.

Цей типовий для творчості «пражан» образ невідомих, безіменних борців найбільш яскраво постає саме в циклах поетів про Київ, наповнюючи змістом їхній особистий шлях. «Вони були у Києві першими хоробрими, що засвітили вогники національного пробудження після двадцяти років задушення будь-якого прояву національного розквіту» [13, с. 26], – наголошує В. Пагіря.

Так, завдання культурної референтури ОУН полягало в боротьбі за українську суверенність, яку потрібно було відстоювати перед німецьким гестапо та «большевицьким світом». Київ був лінією фронту, серцем держави, тому українські націоналісти, попри небезпеку, йшли сюди, щоб відродити гідне життя народу. «Цей період життя Києва був найвиразнішим запереченням усіх малоросійських дефетизмів і ворожої брехні про нас, як народ. Тут завалились всі теорії про нездібність українців до державного життя, про брак інтелігенції, про нашу анархічність, про брак організаційного хисту, карності, солідарності, національної свідомості і ще там які браки. Українська столиця оживала власними силами» [3, с. 193], – пише про ці події О. Жданович.

Отже, киевоцентризм пояснює уявлення всього народу про столицю як сакральний центр українського космосу, який є своєрідним перехрестям історії, де перетинаються спільні шляхи нації в боротьбі за незалежність.

Київ, з якого починалась історія української нації, був вихідною точкою дороги до майбутнього. Цей шлях «пражан» окреслював зміну орієнтирів українського народу, який повставав проти ворога в боротьбі за власну гідність і незалежність.

Література

1. Гарасевич А. До вершин. Зібрані поезії / Андрій Гарасевич. – Нью-Йорк : Пластове видавництво «Молоде життя», 1959. – 126 с.
2. Домбровський О. Інноваційна сутність і зміст категорії «цивілізаційний хронотоп» / Домбровський О. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – С. 33-35. – (Економіка ; вип. 4 (145)). – ISSN 1728-3817.
3. Жданович О. На зов Києва / О. Жданович // Теліга О. Поезії. – Репринт. вид. – К. : Париж; Лондон; Торонто; Нью-Йорк; Сідней : Вид-во ім. Олени Теліги, 1992. – С. 159-199.
4. Ірлявський Іван. Брості : Твори / Упорядкування, вступна стаття та примітки Д. М. Федаки / Іван Ірлявський. – Ужгород : ВАТ «Видавництво «Закарпаття», 2002. – 268 с.
5. Кискін О. Урбаністичний хронотоп в постмодерністському романі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.06 «Теорія літератури» / О. Н. Кискін. – К., 2006. – 20 с.
6. Клен Ю. Вибране / Юрій Клен. – К. : «Дніпро», 1991. – 461 с.
7. Лашенко О. Пам'яті Івана Рошка-Ірлявського / Олег Лашенко // Ірлявський І. Брості : Твори. – Ужгород : ВАТ «Видавництво Закарпаття», 2002. – С. 237-244.
8. Липа Ю. Київ, вічне місто // Липа Юрій. Твори: Т. 4: Бій за українську літературу. Київ, вічне місто / Худож. оформл. сер. І. Шутурми. – Львів : «Каменярь». – 2012. – С. 257-277.
9. Липа Ю. Поезія / Юрій Липа. – Торонто : Друкарня в-ва «Гомін України», 1967. – 292 с.

10. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури / Є. Маланюк. – Нью-Йорк : Укр. нар. ун-т, 1954. – 81 с.
11. Маланюк Є. Поезії / Євген Маланюк. – Львів : УП ім. Івана Федорова; «Фенікс Лтд», 1992. – 686 с.
12. Недошитко Н. Іван Ірлявський / Наталія Недошитко // Самостійна Україна. – 2012. – Ч. 4 (жовтень-листопад-грудень). – С. 37-40.
13. Пагирия В. Від Карпат – до Дніпра : Нариси про закарпатських «киян» / Пагирия В., Роглев Х. – Ужгород : Патент, 1997. – 182 с.
14. Поліщук Я. О. Імагологічний вимір Києва в художній літературі новітньої доби / Ярослав Поліщук // Київ і слов'янські літератури / Упор. Деян Айдачич. – К. : Темпора, 2013. – С. 389–399.
15. Ричка В. Київ – Другий Єрусалим (з історії політичної думки та ідеології середньовічної Русі) / Володимир Ричка. – К. : Інститут історії України НАН України, 2005. – 243 с.
16. Ситник М. Кров на квітах / М. Ситник // Теліга О. Збірник / О. Теліга; ред. і приміт. О. Жданович. – Репринт. вид. – К. : Париж; Лондон; Торонто; Нью-Йорк; Сідней: Вид-во ім. Олени Теліги, 1992. – С. 373-385.
17. Теліга О. До Олега Лашенка [Київ] 15 січня 1942 // Теліга Олена. Листи. Спогади / Упорядник Надія Миронець. – 2-ге вид., випр. – К. : Видавництво імені Олени Теліги, 2004. – 400 с.
18. Яковенко Н. Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI- XVII ст. / Яковенко Наталя. – К. : Критика, 2002. – 416 с.

Шимоняк Катерина

**ОСОБЕННОСТИ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ВЫРАЖЕНИЯ ОБРАЗА КИЕВА
В СБОРНИКЕ ИВАНА ИРЛЯВСКОГО «БРОСТИ»**

Аннотация. В статье автор выясняет специфику художественного выражения образа Киева в сборнике И. Ирлявского «Брости» сквозь призму мировоззрения закарпатского поэта.

События Второй мировой войны (особенно в период деятельности И. Ирлявского в Киеве) и творческое окружение влияют на становление личности молодого поэта, который готов отдать свою жизнь ради Родины. Центральной точкой украинского макрокосма в сознании лирического героя сборника возникает Киев как город пересечения всех путей.

Проанализированные произведения презентуют интертекстуальные связи в изображении образа столицы И. Ирлявским и другими «пражан», что дает возможность говорить об этом хронотопе как одном из центральных в творчестве поэта.

Ключевые слова: лирика, интертекст, образ, государство, Киев, город, хронотоп.

Shymoniak Kateryna

**PECULIARITIES OF ARTISTIC EXPRESSION OF THE IMAGE OF KYIV IN THE COLLECTION
OF IVAN IRLIAVSKYI «BROSTI»**

Abstract. The author finds the specific of artistic expression of the image of Kyiv in the collection of Ivan Irliaivskyi «Brosti» through the prism of outlook of the Transcarpathian poet.

The events of the Second World War (especially during I. Irliaivskyi activity in Kyiv) and creative environment affect the formation of the individual young poet who is ready to give the life for the sake of the Motherland. The central point of the Ukrainian macrocosmos in consciousness of the lyrical hero of the collection acts Kiev as city of crossing of all ways.

Analyzed works find intertextual connections in the depiction of the image of capital of I Irliaivskyi and other «people of Prague», which makes it possible to talk about this chronotope as one of the central problems in his poetry.

Key words: poetry, intertext, image, state, Kyiv, city, chronotope.

Стаття надійшла до редакції 26.10.2016 р.

© *Шимоняк Катерина Богданівна* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».